

N17-1988

NEDERLANDSE FILMKEURING

JAARVERSLAG - 1988

NEDERLANDSE FILMKEURING

JAARVERSLAG - 1988

NEDERLANDSE FILMKEURING

Postadres : Postbus 525
2280 AM Rijswijk

Bezoekadres : Sir Winston Churchilllaan 362
Rijswijk

Telefoon : (070) 406274

Postrekening : 3861176

JAARVERSLAG - 1988

INLEIDING

In het hier volgende jaarverslag wordt een overzicht gegeven van de handelingen en werkzaamheden van de Nederlandse Filmkeuring in 1988. Dat wij het bevorderen van goede publieksvoorlichting hoog in het vaandel hebben werd in het vorige jaarverslag uitvoerig toegelicht. Wij zijn blij dat het bestuur van de NBB intussen heeft toegezegd betere leeftijdsaanduidingen in de wekelijkse filmladders van de kranten te bevorderen. De Raad van Toezicht Experiment Videovoorlichting begon dit jaar met zijn werk; het op één lijn brengen van de afzonderlijke leeftijdsaanduidingen en het daarbij betrekken van de door de Filmkeuring toegelaten leeftijden bleek nog niet zonder rimpels plaats te vinden.

Gelet op de proef met de videovoorlichting en op het wetenschappelijk onderzoek naar filmkeuring en videovoorlichting besloot het bestuur in deze periode een afwachtende houding aan te nemen. Deze gedragslijn sluit overigens aan op die van WVC met het oog op de te volgen procedures voor het aflopen van de benoemingstermijn van de helft van de leden per medio 1989 en het vertrek van de secretaris-directeur omstreeks die tijd.

Rijswijk, 20 april 1989
Voor de Algemene Vergadering
van de Nederlandse Filmkeuring:
C.N. Crans, voorzitter;
J.W. Ooms, secretaris-directeur.

WET OP DE FILMVERTONINGEN

Wet van 5 januari 1977, Stb. 170, tot afschaffing van de filmkeuring voor volwassenen, invoering van een nieuw systeem van keuring voor jeugdigen, en intrekking van de bevoegdheid van de burgemeester ex artikel 221, lid 2, van de Gemeentewet.

Art. 2, lid 1: Er is een Nederlandse Filmkeuring, gevestigd te 's-Gravenhage, die tot taak heeft te beoordelen of de vertoning van een haar ter keuring voorgelegde film al dan niet schadelijk is te achten voor personen beneden de leeftijd van twaalf, onderscheidenlijk zestien jaar.

(Wet op de filmvertoningen, Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 102, W.E.J. Tjeenk Willink - Zwolle, 1979).

DE LEDEN

De Nederlandse Filmkeuring bestaat uit ten minste 20 en ten hoogste 40 leden, te benoemen door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC).

Leden moeten ten minste 18 jaar zijn, worden benoemd voor ten hoogste vier jaar en kunnen niet meer dan tweemaal worden herbenoemd.

Vacatures worden openbaar gemaakt.

In het verslagjaar waren de volgende personen lid van de Nederlandse Filmkeuring:

H.H. Ahaus - Hoogblokland, F. Blaakmeer - Vries, D.M. Boogaard - Wilnis, A.L. Bouma - Baarn, J.F.M.M. Brons - Haarlem, R.G.E.T. Cannegieter-Rinaldi - Voorschoten, C.N. Crans - Zwijndrecht, P.V. Devita - Assen, M.J. Druif - Obdam, A.H.S. Frank - Amsterdam, M. Glastra - Maarn, A.A.J. Goldberg - Hasselt, O. Hammerstein - Amsterdam, A. Hoek - Utrecht, D. van der Horst - Amsterdam, S.L. Ie - Amsterdam, L.Ch. Ju - Leiden, A. Klokke-Zelders - 't Harde, J.S. Klompmaker - Zaandam, vacature, H. Nijzink - Rotterdam, L.F. van Opzeeland - Amsterdam, M.A.H.J. Overmars-Schrijvers - Rijswijk, P.C. Royaards-Knegtmans - 's-Gravenhage, J.A. Seelemann-Roest - Badhoevedorp, W.E. Slagter van't Land - Lunteren, M.L.C. Smit - 's-Gravenhage, E. Snoep-de Gast - Breda, P. Sörensen - Duivendrecht, E.W.M. Stokman - Winkel, E.H. Taverne-Haighton - 's-Gravenhage, S.P.M. de Vries - Amsterdam, Chr. de Vrijer - Rotterdam, A.M.E. van Vugt-Toonen - Etten-Leur, F.M. van Waard - Haarlem, C.W. Wattel - Rotterdam, P.A.M. van Wijk - Arnhem, E.M. Willemse-Weis - Amsterdam, T. Zijlstra - Eefde, G.J. Zwart - Groningen.

Zo bestond het college in 1988 uit eenentwintig mannelijke en achttien vrouwelijke leden, waarvan acht in de leeftijdsgroep 18-30 jaar, twaalf in de leeftijdsgroep 31-40 jaar, dertien in de leeftijdsgroep 41-50 jaar en zes in de leeftijdsgroep 51+ jaar. De leden komen uit verschillende levensbeschouwelijke en maatschappelijke stromingen. Zij zijn opgeleid en/of werkzaam op verschillende terreinen van deskundigheid betreffende jeugd of film, waaronder ook ouderschap wordt begrepen.

DE ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering wordt gevormd door alle leden van de Filmkeuring.

Zij stelt het beleid in algemene zin vast. De Algemene Vergadering kwam bijeen op 28 april en 3 november.

De voorjaarsbijeenkomst vond plaats te Utrecht in het Beatrixgebouw van de Jaarbeurs. Professor dr. J.H.H. van den Heuvel en drs. J. van der Burg van de V.U. Amsterdam waren uitgenodigd om een toelichting te geven op een onderzoek dat zij in opdracht van WVC uitvoeren. Het onderzoek is een beleidsevaluatie, waarbij wordt nagegaan wat er in de praktijk gebeurt bij de filmkeuring en bij de videoclassificatie. Op grond van de uitkomsten van het onderzoek zal WVC over ruim twee jaar beleidsvoorstellen aan de Tweede Kamer kunnen doen. De Algemene Vergadering stelde het jaarverslag-1987 vast, besloot de toekenning van een vierkantje bij a.l. op de gebruikelijke wijze te handhaven en verklaarde zich akkoord met een nieuw intern keuringsformulier.

De najaarsbijeenkomst werd gehouden bij het Nederlands Film Instituut te Hilversum. Besloten werd de geldende beleidslijnen te handhaven voor 1989. Verder werd aandacht gegeven aan de kinderfilm op basis van inleidingen door de heren H. Peters (Filmzien), B. Bos (VPRO-tv), K. van der Meulen (filmmaker), M. van der Molen (directeur (NFI).

HET DAGELIJKS BESTUUR

Het dagelijks bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding van de Filmkeuring. De voorzitter van de Filmkeuring leidt de bijeenkomsten van de Algemene Vergadering, van het dagelijks bestuur en van de herkeuringscommissie. De voorzitter dient leiding te geven aan de inhoudelijke kant van het werk, waarbij wordt verwacht dat eenheid in het beleid wordt verwezenlijkt.

De leden van het dagelijks bestuur worden door en uit de Algemene Vergadering benoemd. De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris worden benoemd door de minister van WVC; de secretaris is ambtshalve directeur van het bureau.

In het verslagjaar was de samenstelling van het dagelijks bestuur als volgt:

voorzitter	- C.N. Crans;
plv. voorzitter	- mr. O. Hammerstein;
secretaris	- J.W. Ooms;
lid	- R.G.E.T. Cannegieter-Rinaldi;
lid	- S.L. Ie;
lid	- J.A. Seelemann-Roest;
lid	- mr. E.W.M. Stokman

Het dagelijks bestuur kwam in het verslagjaar viermaal in vergadering bijeen en hield zich uiteraard bezig met de voorbereiding en uitwerking van alle zaken waarvan in dit verslag melding wordt gemaakt. Het bestuur besloot zich in de gegeven situatie te verenigen met de voorstellen die de directeur Jeugdbeleid WVC per brief van 18 juli deed betreffende de voortgang van de Nederlandse Filmkeuring: per 4 juli 1989 verstrikt de zittingstermijn voor de helft van de leden; en in de loop van 1989 zal de heer Ooms wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de dienst verlaten. Gezien de proef met de videovoortlichting en het wetenschappelijk onderzoek, waarna in de tweede helft van 1990 politieke beslissingen kunnen worden verwacht, lijkt het verstandiger binnen de kring van de Filmkeuring thans geen grote wijzigingen aan te brengen.

DE FILMKEURINGEN

Volgens de Wet op de filmvertoningen mogen in een openbare voorstelling toegankelijk voor personen beneden de leeftijd van twaalf respectievelijk zestien jaar, uitsluitend films worden vertoond die als zodanig door de Nederlandse Filmkeuring zijn toegelaten. De Filmkeuring beoordeelt of een haar ter keuring voorgelegde film al dan niet schadelijk is te achten voor genoemde leeftijdsgroepen. Voor elke dag dat er gekeurd wordt stelt de directeur aan de hand van een matrix een keuringscommissie van vijf personen samen, die haar eigen voorzitter kiest.

In 1988 kwamen 60 keuringscommissies in vergadering bijeen; bovendien vergaderden twee herkeuringscommissies. In het verslagjaar werden geen coupures aangebracht.

De films werden als volgt gekeurd:

	<u>alle leeftijden</u>	<u>a.l.</u>	<u>12 jaar</u>	<u>16 jaar</u>	<u>totaal</u>
hoofdfilms	85	9	20	6	120
voorfilms	51	-	2	-	53
korte films	-	-	-	-	-
reclamefilms	-	-	-	-	-

Zowel de keuringsuitslagen als de herkeuringsuitslagen zijn in de tellingen begrepen. Bij de herkeuringen op verzoek van het filmbedrijf werd één film die was toegelaten voor 16 jaar op 12 jaar gesteld en werd één film voor 16 jaar op die leeftijd gehandhaafd.

Een herkeuring kan worden aangevraagd door ten minste twee leden van de desbetreffende keuringscommissie indien zij overwegende bezwaren hebben tegen de uitslag en ook door de aanvrager van de keuring. Aan een herkeuring nemen geen leden deel die bij de keuring van de desbetreffende film betrokken zijn geweest. De uitspraak van de herkeuringscommissie treedt in de plaats van die van de keuringscommissie.

De herkeuringscommissie was in het verslagjaar als volgt samengesteld: H.H. Ahaus, J.F.M.M. Brons, C.N. Crans (voorzitter), A.H.S. Frank, E. Snoep-de Gast, P. Sörensen, E.H. Taverne-Haighton.
Plaatsvervangers: O. Hammerstein (voorzitter), D. van der Horst, M.A.H.J. Overmars-Schrijvers, S.P.M. de Vries, Chr. de Vrijer, F.M. van Waard, C.W. Wattel.

Volgens een gentlemen's agreement met de NBB wordt in de weekladders voor bioscoopfilms een vierkantje om de aanduiding a.l. geplaatst indien de Filmkeuring een film kindervriendelijk (= een film voor het hele gezin) vindt.

HET BUREAU

Het bureau, dat ambtelijk aan de Nederlandse Filmkeuring is toegevoegd, behartigt de organisatorische en technische zaken, de secretariaatswerkzaamheden en de comptabele administratie. De directeur is hoofd van het bureau en is ambtshalve secretaris en comptabele van de Nederlandse Filmkeuring; hij adviseert in beleidsaangelegenheden en geeft algemene voorlichting.

De bureaubezetting was in 1988 als volgt:

directeur J.W. Ooms;

administratief medewerker (secretariaat): A.M.E. Jetzes-Ruiters;

administratief medewerker (financiën); C.C.A. Grötzinger-van Kempen (50%);

filmoperateur: J.J. Hol.

Aan de leden en aan enkele relaties werden maandelijks overzichten gestuurd met de keuringsuitslagen + toelichtingen, terwijl in Knipsels informatie werd verstrekt over relevant nieuws. Op verzoek werden aan personen en instanties inlichtingen met betrekking tot de Filmkeuring gegeven, waarbij uiteraard de algemene informatiefolder over de opzet en werkwijze van de Nederlandse Filmkeuring als basis diende.

Door WVC werd de claim van de Nederlandse Filmkeuring op kantoorruimte rond de WVC-filmzaal bij vrijkomen van deze vertrekken opnieuw bevestigd.

LANDELIJKE CONTACTEN

Ten behoeve van de dagelijkse gang van zaken werd op ambtelijk niveau regelmatig contact onderhouden met het Ministerie van WVC; voor beleidszaken met de Directie Jeugdbeleid, voor huishoudelijke, administratieve en financiële zaken met de desbetreffende afdelingen. Verder met de Directies Apparaatzorg, Personeelszaken, Voorlichting en Internationale Betrekkingen.

Met de filmverhuurkantoren en met de Nederlandse Bond voor Bioscoop- en Filmondernemingen (NBB) waren er de gebruikelijke contacten. Op 17 februari woonden de plv. voorzitter en de secretaris-directeur in Amsterdam de bijeenkomst bij ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van de NBB. Op 13 oktober vond bestuurlijk overleg plaats; daarbij zegde de NBB toe betere aanduidingen in de filmladder te bevorderen en werd afgesproken gezamenlijk te trachten het keuringsloon verlaagd te krijgen, waardoor het keuringsaanbod tegelijkertijd zou kunnen worden vergroot.

De voorzitter had zitting in de begeleidingscommissie van het project Filmzien van het LOKV (Landelijk Ondersteuningsinstituut Kunstzinnige Vorming). Filmzien bevordert het beschikbaar komen van goede films voor kinderen en jongeren en voorziet deze van toelichtend materiaal. De bestuursleden Ie en Seelemann en de voorzitter namen deel aan enige onderdelen van het Cinekid-kinderfilmfestival dat in september in Amsterdam werd gehouden.

De voorzitter had zitting in de Raad van Toezicht Videovoorlichting, die de proef met videoclassificatie begeleidt.

De voorzitter en de secretaris-directeur waren aanwezig bij de jubileumbijeenkomst 25-jaar NOT (Hilversum, 10 juni) en bij de installatie van leden van de Raad voor het Jeugdbeleid (Den Haag, 27 juni). De voorzitter nam deel aan de volgende bijeenkomsten: conferentie "Speelfilm en geschiedenis" (Rotterdam, 22-23 april), educatief programma LOKV-filmdagen (26 september), symposium "Film en educatie" (Filmmuseum, 8 oktober). Met de FNV had de voorzitter overleg over mogelijkheden voor filmvoorlichting in het blad van die organisatie.

PUBLICITEIT

De keuringsuitslagen en de toelichtingen daarbij werden regelmatig gepubliceerd in de Staatscourant en in het wekelijks persbulletin van WVC. De uitslagen werden ook doorgegeven aan Teletekst.

Het jaarverslag-1987 werd volledig in de Staatscourant gepubliceerd.

De voorzitter nam deel aan een discussie in het tv-programma Capitoool over de film "The last temptation of Christ" (18 september) en aan een VARA-radioprogramma naar aanleiding van een actie van De Kinderkast betreffende het televisieprogramma T & T (8 oktober).

BUITENLANDSE CONTACTEN

Het schriftelijk contact met onze collegiale instituten in België, Denemarken, Duitsland, Engeland, Frankrijk en Zweden werden voortgezet. Op 22 november hadden de secretaris-directeur en de voorzitter in Bonn voorbereidend overleg voor een studiebijeenkomst voor filmkeurders met de Duitse collega's. Op 28/29 november pleegden de secretaris-directeur en de voorzitter in Londen overleg met de British Board of Film Classification, die overweegt in september 1989 de derde internationale conferentie van filmkeurders te organiseren.

EVALUATIE VAN HET BELEID

Volgens gegevens van de NBB werden in 1987 249 films uitgebracht, waaronder 59 pornofilms. In dat jaar werden 109 films gekeurd. Daarbij is de jarenlang gehanteerde verhouding van "1 op de 3 films wordt ter keuring aangeboden" veranderd.

Het bestuur staat achter de wens die leeft bij de NBB om het keuringsloon drastisch te verlagen. Afgezien van het feit dat de ontvangen gelden naar verhouding van de kosten gering zijn, kan van een lager keuringsloon het effect worden verwacht dat meer films ter keuring worden aangeboden. En het gevolg daarvan kan zijn dat een deel van de films toegelaten kan worden voor de leeftijdsgroep beneden 16 jaar.

Een nieuwe opzet voor het interne keuringsformulier heeft geleid tot het met meer belangstelling informatie over de gekeurde film geven, waardoor tot betere vergelijkingen kan worden gekomen.

In het vorige jaarverslag werd vermeld dat het bestuur staat aan de zijde van degenen die hun twijfels hebben over voorlichting die door de afzonderlijke videobedrijven zelf wordt gegeven. Helaas heeft de proefperiode tot nu toe deze opvatting niet kunnen veranderen.

Met het oog op "Europa 1992" zijn wij verheugd over de goede betrekkingen die met onze buurlanden zijn ontwikkeld.

BELEIDSLIJNEN-1989 van de Nederlandse Filmkeuring.

Vooraf

- De ter keuring aangeboden films worden door de Nederlandse Filmkeuring beoordeeld op schadelijkheid voor jeugdigen, en dus niet - zoals vaak ten onrechte wordt gedacht - op geschiktheid. In het besef dat het begrip "schadelijkheid" grote ruimte laat voor persoonlijke en dus subjectieve invulling en gelet op het gegeven dat de leden van de Nederlandse Filmkeuring mede op grond van positie, opleiding ervaring en persoonlijke achtergrond zijn geselecteerd, wil de Nederlandse Filmkeuring haar leden in dat opzicht ook de grootst mogelijke ruimte laten. Dit neemt niet weg dat de Nederlandse Filmkeuring, onverlet deze persoonlijke vrijheid, toch de eenheid in beleid bij het beoordelen van schadelijkheid waar nodig en mogelijk bevordert. Volgens het reglement is de voorzitter hiervoor verantwoordelijk.

- Teneinde de leden van de Nederlandse Filmkeuring bij te staan in de meningsvorming ten aanzien van het begrip "schadelijkheid" en om een moralistische benaderingswijze te voorkomen zal de Nederlandse Filmkeuring ten behoeve van haar leden relevante gegevens en studiemateriaal verzamelen.
- De leden van de Filmkeuring verrichten hun werkzaamheden binnen het kader van de Wet op de filmvertoningen van 1977 en de met deze wet verbonden reglementen.

Beleidslijn 1.

De Nederlandse Filmkeuring stelt zich bij het keuren in beginsel ten doel jeugdigen in de gelegenheid te stellen zoveel mogelijk films te zien. Slechts als een film door de keuringscommissie in meerderheid als schadelijk voor jeugdigen beneden de 16 respectievelijk 12 jaar wordt geacht zal deze aan die groepen worden onthouden. Er zij voor alle duidelijkheid op gewezen dat deze leeftijds aanduiding niets zegt over de eventuele geschiktheid van de film voor bedoelde groepen.

Beleidslijn 2.

Bij het keuren van films zal rekening ermee worden gehouden dat individuele scènes slechts vanuit het geheel van de film beoordeeld moeten worden. Het aanbrengen van coupures zal zoveel mogelijk worden vermeden.

Beleidslijn 3.

De Nederlandse Filmkeuring houdt zich - naast het toedelen van leeftijds aanduiding en doelgroepaanduiding - tevens bezig met "het recenseren van de schadelijkheid van films". Dit laatste door middel van korte toelichtingen, indien nodig, ook bij a.l.-gekeurde films. Er wordt naar gestreefd deze toelichtingen op zo breed mogelijke schaal te verspreiden. Dit onder meer door middel van contacten met de Nederlandse Bond voor Bioscoop- en Filmondernemingen, film distributeuren, filmers en media zoals t.v.- en radiorubrieken. Op deze wijze wordt getracht de werkzaamheden van de Filmkeuring het gewenste effect te laten sorteren.

Beleidslijn 4.

De Nederlandse Filmkeuring streeft - in samenwerking met onder andere de Nederlandse Bond voor Bioscoop- en Filmondernemingen - naar het hanteren van symbolen bij de leeftijds aanduiding, als aanwijzing voor het publiek.

Beleidslijn 5.

Daar waar de Nederlandse Filmkeuring van haar eigen optiek uit een bijdrage kan leveren aan het welzijn van kinderen, jeugd en jongeren, kan er worden deelgenomen aan activiteiten die daarop zijn gericht, waarbij activiteiten die in brede zin met audio-visuele middelen te maken hebben de voorkeur genieten.

Beleidslijn 6.

Hoewel de Nederlandse Filmkeuring geen directe taak heeft ten aanzien van de niet-openbare vertoning van films via videobanden en t.v. zal de Filmkeuring WVC eventueel wijzen op ontwikkelingen in dit verband en advies geven. In beginsel is de Filmkeuring, waar gewenst en waar binnen haar doelstelling mogelijk, bereid tot samenwerking.

Beleidslijn 7.

Zo nodig en waar mogelijk zal de Nederlandse Filmkeuring onderzoek in relatie tot haar werkterrein bevorderen.

Beleidslijn 8.

Om op geëigende wijze zich te kunnen inzetten voor de belangen van kinderen, jeugd en jongeren, zal de Nederlandse Filmkeuring ernaar streven de Wet respectievelijk het Besluit op de filmvertoningen te doen wijzigen of te doen aanvullen waar de praktijk dit nodig of wenselijk maakt.